

Arvutimaailm 3/04

20 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Poliitika

Maa tuleb täita Internetiga

Jaan Vare

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumil on auhane plaan kogu Eesti Internetiga katta. Minister Meelis Atoneni nõunik Andrus Aaslaid rääkis Jaan Varele, kes on idee taga ja kuidas see teoks tehakse.

Hea kogemus.

Vanemahüvitis Internetis

Riho Oks

Eelmisel aastal palju kõneainet pakkunud vanemahüvitise teema on poliitikutel juba unustatud ning enamik värsketest vanematest on esimesed riigipoolsed hüvitatud kätte saanud.

Haridus

Minu arvutiõpik

Jevgeni Koshelev

Esmakordselt raamatuga tutvudes tekkis küsimus: milleks veel üks arvutiraamat — kaupluste riulid on niigi arvutikirjandusega üle koormatud ja infolevi Internetis ületab tavatarbija nõudmisi ning võimalusi. Jõudes aga viimase leheküljeni, tekkis hoopis teine küsimus — miks ei ole sellist raamatut iga arvutikomplekti juures, mida müüakse ja ostetakse.

Turg

Arvuti kahes kolmandikus Soome kodudes

Tõnu Vare

Vähem kui sadakond kilomeetrit merd lahutavad Eestit Soomest, kuid infotehnoloogia kasutamisel kodudes jääme ülemerenaabritest maha ligi kümne aastaga. Kui võrdleme samas teist, ülejärvenaabrit ida pool, siis oleme neist ehk sama pika ajavahemiku võrra ees.

Õigus

Bürooandmed veebi?

Eneken Tikk

Kui veebis soovitakse näha enam kui kontaktandmeid ja ettevõtte tegevuse lühitutvustust, võib sellest ajapikku kujuneda omaette infosüsteem, mis seob omavahel ettevõtte töötajad, kliendid ja koostööpartnerid. Lähimõtlemata kujul võib sellest paraku kujuneda aja- ja rahakulu, mis end vaatamata suurtele ootustele visalt ära tasub või lõputu entusiasmi puudumisel lõpuks lihtsalt maha kantakse.

Turvalisus

Mikko H. Hyppönen: Viie aasta pärast on oodata krahhi

Asso Puidet

Ajal, mil arvutikasutajate postkasti pommitavad pea iga päev viirustega kirjad, Internetis varitsevad ussviirused ja Trooja hobused ning üha hoogustub küberspionaazh, leiab maailma üks juhtivamaid viirusetõrje ja arvutiturbespetsialiste Mikko H. Hyppönen, et me pole veel midagi näinud — see kõik on alles vaikne lainetus, mis ähvardab puhkeda tormiks.

Viirused ja viirusehoiatused

Indrek Hein

Küllap teavad kõik, et viirusega nakatunud arvuti kasutaja riskib kaotada kogu oma kõvakettal asuva töö, riskib sellega, et tema hästi varjatud dokumendid saadetakse mööda ilma laiali ja tema arvutist võib saada kuriteo kaasosaline.

Kaspersky Lab

Saksa teadlaste sõltumatu uuringu liider

Internetis üha suureneva viirusohu tingimustes muutub infokaitsevahendite efektiivsuse põhinäitajaks viirustõrjetarkvara arendajate reageeringu operatiivsus uute viiruste ilmnemisele.

Ajalugu

Mees, kes uskus tulevikku

Anni Oja

Käesolev lugu on esimene jagu sarjast, mis tutvustab inimesi, kelle töö ja avastused tänapäevasele Interneti- ja arvutimaailmale aluse on pannud. Nende julged mõtted ja teod sillutasid teed infoühiskonda.

Visioon

Kuidas muuta müügijuhtimise tarkvara müügiinimestele meeldivamaks?

Villu Parvet

Palju räägitakse sellest, et kliendisuhete juhtimiseks vajalikud tarkvaralahendused tuleb juurutada kõigis ettevõtte osades. Kirjeldatakse, kui oluline on juhtkonna süvenemine ja toetus uuele kliendihalduse ideoloogiale. Siiski ei ole probleem kaugeltki mitte ainult juhtkonna soosingus või teadlikkuses, vaid hoopis müügiinimese kui ettevõttesisesse ettevõtja kasudes ja kahjudes.

Internet

Edukas reklaamikampaania Internetis

Pirjo Urvak, Siim Teller

Jätuks eelmises Arvutimaailmas (AM 02/04) kirjutatud artiklile „Kas küpsised või IP-d?“, tekkis mõte rääkida detailsemalt ka bännerkampaania eesmärgist ning erinevatest lahendustest, mida internetireklaam võimaldab.

Internetis on naisi vähem kui mehi

Tõnu Vare

UCLA Center for Communication Policy uuring World Internet Project näitas, et meeste seas on Interneti-kasutajate osakaal kaheksa protsendipunkti suurem kui naiste hulgas.

Maksta üüri või siiski mitte?

Madis Aesma

Mis juhtuks inimesega, kes sellise küsimuse üle juurdlema hakkaks, leiaks, et pole nagu mõtet ja jätaks seepeale oma elamispinna eest tasumata? Kusagil kauges tulevikus terendaks tõenäoliselt kodust väljatõstmine. Kommunaalmaksete tasumata jäätatel ollakse varmad vett ja elektrit kinni keerama. Ühesõnaga, heast peast keegi just üüri maksmata ei jäta. Teistsugused on lood virtuaalmaailmas. Tasuta veebiriiumi jagajaid on mitmeid, sellised teenusepakkujad ei küsi Interneti-kodu eest ei üüri ega midagi muud.

Riistvara

Informatsiooni varasalv

Veiko Tamm

Infojastu osakaal igapäevases elus suureneb pidevalt. Arvutirikked ja viirusrännakud põhjustavad järjest suuremat kahju, paljutki säilitatakse viimasel ajal vaid digitaalsel kujul. Seega on koht, kus oma hindamatut elektroonilist vara hoitakse, sama oluline kui hoiulaekad ja pangad. Peamine koht on mõistagi kõvaketas või sellel rajanev salvestusseade (NAS, SAN jm).

Arvutimaailm testib kõvakettaid

Veiko Tamm

Kõvaketaste sünni järel on omajagu vett ajamerre voolanud, nende maht selle ajaga mitmeid kümneid tuhandeid kordi kasvanud.

Esimene Prescott–arvuti Eesti tootjalt

Veiko Tamm

Märtsi alguses pakkus ML Arvutid testimiseks kauaoodatud Intel Prescott protsessoril baseeruvat arvutit.

Gigabyte G–Max N–501 saabus Eestisse

Veiko Tamm

Veebruarist alates on AS Tigma poolt pakutavate arvutikaupade nimistusse lisandunud sülearvutid Taiwani tootjalt Gigabyte.

Network Computing 04–Q1

Veiko Kukk

Sellist pealkirja kandis järjekordne SUN Microsystemsi kord–kvartalis üritus, kus SUN tutvustab oma tulevikuplaane ja tooteid–teenuseid. Eestis toimuva seminari viis läbi nende kohalik partner — MicroLink.

Avatud lähtekoodiga tarkvara

Linux ja ID–kaart

Martin Paljak

Rakendustarkvara

Majandustarkvara Eesti tootmisettevõtetes

Margus Tammeraja

Varasemates artiklites olen käsitlenud majandustarkvara kasutamist Eesti suurfirmades (üle 100 miljoni krooni ulatuva aastakäibega firmad), kusjuures üks huvitavamaid tõdemusi oli, et üle poolte vaadeldud ettevõttest peavad raamatupidamisarvestust eelkõige väikestele ja keskmistele firmadele mõeldud tarkvara abil. Samas kasutab terve hulk ettevõtteid oma peamiste äriprotsesside juhtimiseks majandustarkvaraväliseid spetsiaalrakendusi.

Majandustarkvara kui arenduskeskkond

Kalev Haga

Tänapäevase majandustarkvara võib jagada mitmesse kategooriasse. Arenduse seisukohast võib vaadelda kahte kategooriat: esiteks suletud süsteemid ehk rakendused, kus arendustöö tehakse programmi koostanud firmas (sellesse kategooriasse kuuluvad enamik nn väikefirmade raamatupidamisprogrammidest), ja avatud koodiga majandustarkvara rakendused.

Veebipõhine kuluarvestuse tarkvara

Hanna–Helena Dunning

Kuluarvestuse osakond ettevõttes on tihtipeale üks töömahukamaid. Kuluartiklid on vaja sisestada, kontrollida, tasumiseks kinnitada —

vahel isegi läbi mitmeastmelise ahela — ja viimaks tasuda. Kõikide nende tegevustega paralleelselt liigub vormide ja paberite mahukas kogum. Juhtub ka seda, et mõni dokument ununeb või eksib mingiks ajaks kellegi sahtlisse. Tekivad probleemid kulude õiges perioodis kajastamisest kuni kulude mittetähtaegse tasumiseni.

Marginaalsed tekstiredaktorid

Mark Fisch

Tekstiredaktorid on ühed esimestest programmidest, mida algajatele õpetatakse ja ühtlasi ka üks vanemaid programmitüüpe. Vanusega on aga tekstiredaktorid arenenud mitmes eri suunas ja spetsialiseerunud kitsamatesse nishshidesse.

OP süsteemid

Failiformaadid, 3

Veiko Kukk

Enamlevinud helivormingud

Elari Saal

Igäiks, kes arvutit kasutab, puutub kokku digitaalmeedia erinevate vormingutega. Digitaalse meedia üks probleemidest on meediumite suur maht, nende säilitamine ja transport.

Kernel 2.6

Lemmit Kaplinski

Linuxi uus kernel on juba ligi kolm kuud vana, suuremad vead on silutud ja ilmunud on ka esimene laiatarbe distributsioon, mis seda kasutab — Mandrake 10. On aeg tutvustada uusi ja huvitavaid võimalusi, mida see tarkvara pakub. 2.6 sisaldab muutusi mitmes vallas ja ma püüan kirjeldada erinevaid komponente igalt tasandilt.

Varia

[GPS-i jälg kaardil](#)

Enn Veenpere

Arvutimaailmas 2/2004 kirjeldasin lihtsamaid võimalusi GPS-ide keele — NMEA — salvestamiseks. Liikudes salvestub GPS-i jälg. Kuidas teha nii, et seda kogutud materjali oleks võimalik hiljem visualiseerida ja teistelegi demonstreerida?

Minolta DiMage G400

Britta Hansmann

DiMAGE G400 on nelja megapikseline kiire kaamera, mis mahub taskusse. Kaamera mõõdud on 93,5×55,5×23 ja seda millimeetrites. Lisaks kaardipaki mõõtudele on kaameral kompaktne hõbedane korpus. Katik sõidab kerge näpuliigutuse peale imekiirelt objektiivile ette ja eest ära.

Mängud

Uudised

Lauri Jürisoo

Lühiarvustused

Wesse Allik, Lauri Jürisoo

Star Wars: Republic Commando

Lauri Jürisoo

Star Warsi videomängud saavad tavaliselt kõvema pasunapuhumise saatel. Republic Commandost ilmutati möödunud E3-üritusel salapärane trailer ja pandi see kaasa Knights of the Old Republici plaatidele, aga infot-pilte hakati jagama alles hiljuti.

Wars and Warriors: Joan of Arc

Lauri Jürisoo

Milles peitub d'Arci fenomen, et ta suutis Saja-aastases sõjas prantslased jõupositsioonile juhtida? Enlight pakub, et temast jäi lihtsalt ajaloolastele vale mulje. Süütu lipuhoidja neitsi asemel peitub ajaloolise kuju taha paras ambaal, kes peksis üksi laiali terved armeed ja suutis raudrüüs mööda redeleid ronida.

Dead to Rights

Lauri Jürisoo

Oled sa kunagi mõelnud, miks Max Payne'ile hoolega kloone ei vorbita? Eks ikka seetõttu, et soomlaste saavutatud (tehnilist) kvaliteeti on väikese eelarvega poolvõimatu järele aimata.

Realism sõjamängudes

Sven-Erik Alasi

Pretsedenditu juhtum Maania ajaloos: üritame arutleda realismi üle sõjamängudes. Lugejailt palun ette andeks võimalike faktiliste möödalaskmiste eest, sest inimliku pole kahjuks eksimatut ja osadest kirjeldatud teostest nüüd midagi järele kontrollima hakata on üpris raske, kui mitte võimatu.

Juhtkiri

Interneti võlud ja valud

Piret Frey

Paljudele meist on saanud iseenesestmõistetavaks küsimustele vastust otsides kõigepealt kiigata Internetti. Vähemasti mina küll alustan otsimist sealt, olgu siis vajatavaks infoks bussi väljumisaeg, firma aadress, printeri hind, kirjaniku esikteose pealkiri, või mis iganes.

- [AM arhiiv](#)